

REGULÁCIA NA ENERGETICKOM TRHU V PODMIENKACH SR

Ing. Jozef Holjenčík
Predseda Rady pre reguláciu
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Bratislava 2008

VŠEOBECNE

Regulácia je hlavným nástrojom
nahradzujúci „neviditeľnú ruku trhu“.

SPOLOČNÉ PROBLÉMY ES

- dynamický vývoj cien komodít na svetových trhoch,
- špekulatívne obchodné praktiky ovplyvňujúce ceny komodít,
- rozdielne postavenie národných regulátorov v rámci ES,
- zlyhanie „neviditeľnej ruky trhu“ v elektroenergetike a plynárenstve,
- neúčinná koordinácia konania NRA a nedôsledné vyhodnotenie tzv. „druhého balíčka“,
- nekontrolovateľný vplyv energetických monopolov na vývoj cien v členských štátoch ES,
- nepochopiteľné politické správanie sa ES voči Ruskej federácii,
- rôznorodé záujmy a priority jednotlivých členských krajín ES,
- globálna finančná kríza a jej nepredvídateľné dopady na ceny energií.

POSTOJE ES

Dopady na najzraniteľnejšie skupiny odberateľov by mali byť riešené v krátkodobom horizonte a tam, kde je to potrebné, prostredníctvom sociálnych opatrení. Podpora najchudobnejších domácností je oprávnená a potrebná, ale musia byť stanovené konkrétne cieľové skupiny odberateľov a mala by zabezpečiť prechod na vyššie ceny ropy.

Vyhlásenie k vysokým cenám ropy, prejav na pôde Európskeho parlamentu,

Štrasburg 18. júna 2008

VYJADRENIA EK

Podľa vyjadrenia Komisie existuje určitá škála opatrení, ktoré môžu členské štáty prijať v rámci svojich národných kompetencií spojených so zdaňovaním a sociálnou bezpečnosťou (napríklad Belgicko a Veľká Británia už urobili ciele dotácie na pomoc tým, ktorí to najviac potrebujú). Tieto krátkodobé opatrenia by mali byť zamerané na ochranu a pomoc najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva pri súčasnej podpore šetrenia energií.

Predseda Komisie José Manuel Barroso vyhlásil: „Rastúce ceny palív znižujú kúpyschopnosť všetkých občanov EÚ, pričom najvýraznejší dosah majú na rodiny s najnižšími príjmami v Európe. Verím, že štruktúrovanou odpoveďou na úrovni EÚ –podľa možnosti v kombinácii s cielemi sociálnymi opatreniami zo strany členských štátov – môžeme úspešne čeliť tejto výzve.“

POSTOJ RADY EURÓPY

Európska rada vyjadruje obavy v súvislosti s prudkým nárastom cien ropy a zemného plynu a jeho sociálnymi a hospodárskymi dôsledkami. Možno uvažovať o opatreniach na zmiernenie vplyvu vyšších cien ropy a zemného plynu na najchudobnejšie vrstvy obyvateľstva, ale mali by zostať krátkodobé a ciele.

RIEŠENIE

- správna a precízna aplikácia legislatívy ES do národnej legislatívy,
- pri nefunkčnom trhu zavedenie vhodných a účinných mechanizmov pre reguláciu, kontrolu a transparentnosť tak, aby sa zabránilo akémukoľvek zneužívaniu dominantného postavenia a to najmä na škodu odberateľov a koristníckemu správaniu,
- uplatňovanie regulácie len tam, kde si to vyžaduje ochrana najzraniteľnejších skupín s dôrazom na možnosť užívania služby vo verejnom záujme najmä vzhľadom na bezpečnosť dodávky a primerané tarify,

REGULÁCIA MUSÍ REŠPEKTOVAŤ PRIMÁRNU LEGISLATÍVU ES, KTORÁ

- deklaruje výraznú podporu rozvoju trhového prostredia,
- zakotvuje právo na ochranu spotrebiteľa a najzraniteľnejších skupín odberateľov ako jedno zo základných práv obyvateľov spoločenstva,
- ustanovuje právo na spravodlivé ceny.

METÓDY REGULÁCIE POUŽÍVANÉ V EU

- REVENUE CAP - regulovanému subjektu sú stanovené povolené výnosy (revenue-cap) pre určité vopred dané obdobie, tzv. regulačné obdobie (nevýhodou metódy je, že nenúti regulované subjekty k efektívnemu správaniu sa, nepodporuje hospodársku súťaž, regulovaný subjekt má totiž zabezpečený výnos za akýchkoľvek okolností).
- PRICE CAP metódou price-cap stanovuje regulátor cenovú hladinu za jednotku na dlhšie časové obdobie. čím dáva príležitosť regulovaným subjektom, aby si ponechali zisk, ktorý dosiahnu, pokiaľ sa budú chovať efektívne a zredukujú svoje náklady.
- BENCHMARK
- NÁKLADOVÁ METÓDA
- RATE OF RETURN
- YARDSTICK

PRIORITY REGULAČNEJ POLITIKY SR

- zabezpečiť implementáciu takých postupov a regulačných nástrojov do podzákonných právnych noriem (sekundárnych predpisov), ktorých dôsledkom bude rozvoj konkurenčného prostredia, zvýšenie bezpečnosti dodávok, investícií do infraštruktúry a zachovanie optimálnej rovnováhy medzi ponukou a dopytom,
- chrániť spotrebiteľov pred neodôvodneným zvyšovaním regulovaných cien, stanovením limitných vybraných nákladových položiek, maximálnych cien a zisku s cieľom dosiahnuť také ceny, ktoré budú porovnateľné v oblasti tovarov a služieb v sieťových odvetviach s ostatnými krajinami EÚ,
- zabezpečiť transparentný a nediskriminačný výkon činností v sieťových odvetviach a zabránenie zneužívaniu dominantného postavenia na trhu,
- aplikovať také metódy regulácie, ktoré povedú k optimalizácii nákladov na regulované činnosti pri udržaní kvality dodávky, a tým i k stabilizácii cien regulovaných činností.

ZÁSADNÉ ZMENY V POROVNANÍ S PREDCHÁDZAJÚCIM OBDOBÍM

- novelizáciou niektorých legislatívnych predpisov sa práve v poslednom období u nás implementovala európska legislatíva tak, ako je to štandardné v ostatných krajinách,
- na základe prijatých opatrení a regulačnej politiky na **trojročné** obdobie je s istotou možné povedať, že situácia vo vývoji cien energií sa stabilizovala a cenotvorba je maximálne transparentná, regulované subjekty budú mať i v budúcich rokoch zabezpečenú návratnosť investícií a primeraný zisk, pričom žiaden z nich nie je nútený hospodáriť so stratou, ale predovšetkým je nútený hospodáriť efektívne,
- regulácia v súlade s legislatívou je vykonávaná **Radou pre reguláciu** ako strategickým orgánom riadenia a **Úradom pre reguláciu** ako výkonným orgánom,

PRINCÍPY A VÝCHODISKÁ PRE REALIZÁCIU REGULÁCIE - BUDÚCNOSŤ

- stabilizácia cien (nie výnosov) na obdobie platnosti regulačnej periódy – zmena metódy na metódu PRICE-CAP,

$$C_t = C_{t-1} \cdot (1 + JPI - X)$$

- motivácia regulovaných subjektov optimalizovať náklady cez faktor efektivity stanovený úradom
- motivácia k znižovaniu strát,
- optimalizácia tarifných produktov

PRINCÍPY A VÝCHODISKÁ PRE REALIZÁCIU REGULÁCIE – BUDÚCNOSŤ II

- zavedenie oddelenej účtovnej evidencie regulovaných činností ako základného predpokladu transparentnosti v sieťových odvetviach,
- zavedenie štandardov kvality, ako jedného z účinných nástrojov zvyšovania spoľahlivosti a bezpečnosti dodávok,
- zavedenie princípu posudzovania primeranosti oprávnených nákladov.
- stanovenie kritérií pre výber dodávateľa poslednej inštalácie a zavedenie inštitútu univerzálnej služby .

EKONOMICKÉ ANALÝZY

- **EVA** (Economic Value Added) - Ekonomická přidaná hodnota - ukazovatel' výnosnosti investovaného kapitálu
-
- **ROE** rentabilita vlastního kapitálu
-
- **WACC** – (Weighted Average Cost of Capital) – ukazovatel' poměrných vážených nákladov na kapitál.
-
- **RONA** – (Return On Net Assets) – ukazovatel' výnosnosti čistých aktív.

ROZSAH A SPÔSOB VYKONÁVANIA REGULÁCIE – SÚČASNOSŤ

- regulácia v sieťových odvetviach pre nasledujúce obdobia dôsledne rešpektuje platnú primárnu legislatívu a všeobecne používané metodiky v EU,
- v podmienkach SR sú regulované ceny v odvetviach elektroenergetika, plynárenstvo, tepelná energetika a ceny vodného, stočného a vodohospodárske služby.

FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE TRH S ELEKTRINOU A PLYNOM V PODMIENKACH SLOVENSKA

- úplná liberalizácia trhu (všetci odberatelia sú oprávnení – aj domácnosti),
- deficit zdrojov elektriny (dramatická situácia nastane po odstavení druhého bloku JE V1),
- nedostatok zdrojov v EÚ, (spôsobuje „špekulatívne“ zvyšovanie ceny),
- nedostatok elektriny na Balkáne,
- geografická poloha (Slovensko je v strede Európy),
- nevyjasnené kompenzácie za cezhraničné výmeny,
- existencia historických dlhov (dlhodobé kontrakty),
- prakticky nerealizovateľná diverzifikácia zdrojov plynu,
- netransparentný a nevýhodne realizovaný proces privatizácie.

NOVÉ OČAKÁVANIA V ES

– Perspektíva schválenia tretieho liberalizačného energetického balíčka

- ü vlastnícky unbundling, resp. iné formy prístupu k TSO,
- ü posilnenie právomoci národných regulátorov,
- ü zriadenie Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky,
- ü zriadenie Európskeho prenosového operátora.

V tej súvislosti zrejme dôjde k zásadným zmenám v regulačnej politike jednotlivých členských krajín.

NOVÉ OČAKÁVANIA II

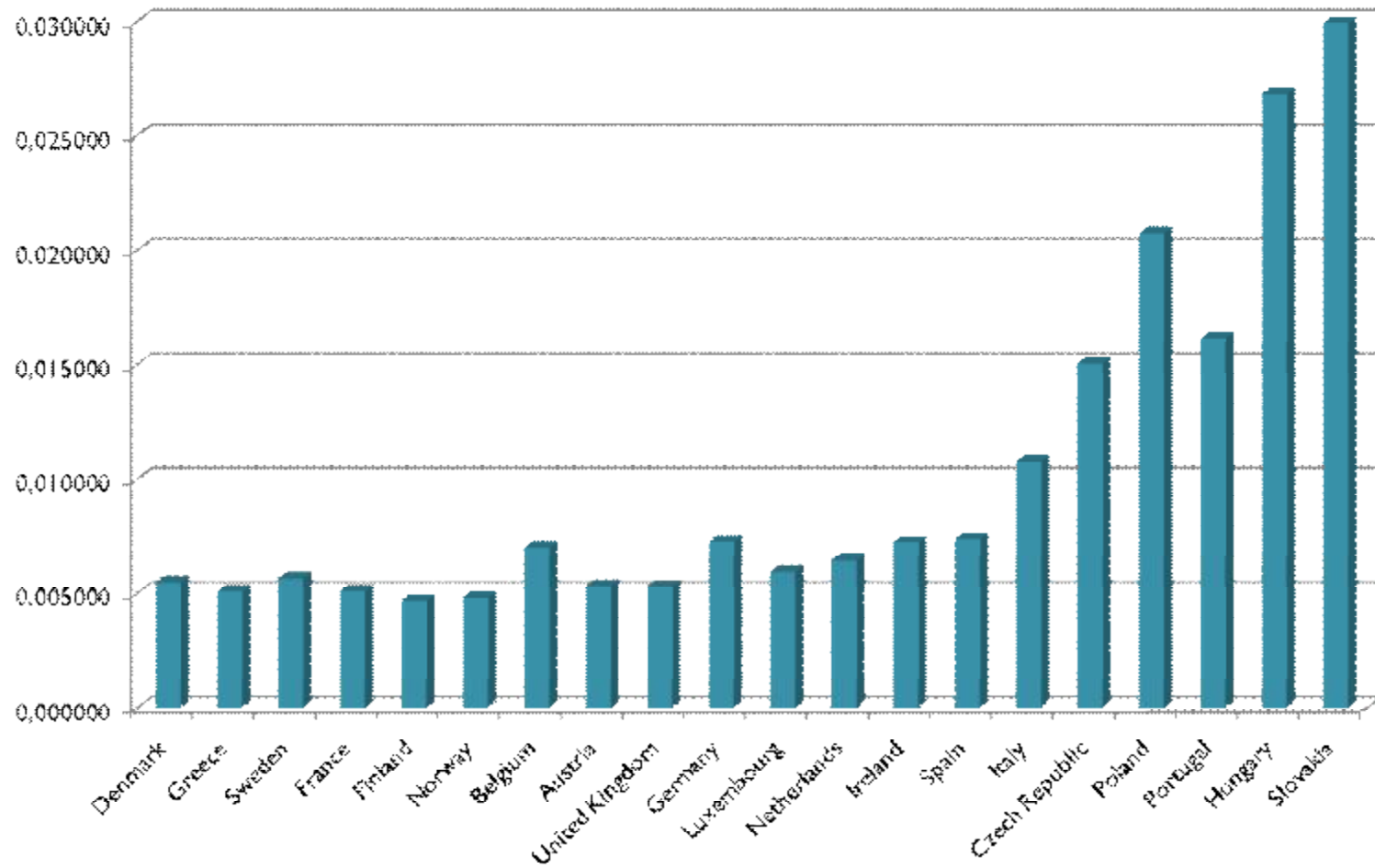
- **Finalizuje sa príprava a pravdepodobne bude schválený klimaticko – energetický balíček**
- ∅ veľkou neznámou je zavedenie systému aukcií s CO₂(postupné?, okamžité?); obidve varianty budú mať dopad na ceny,
- ∅ kto a ako bude vykonávať dohľad nad priebehom aukcií,
- ∅ ako bude nastavená referenčná cena?

DENNÁ TLAČ

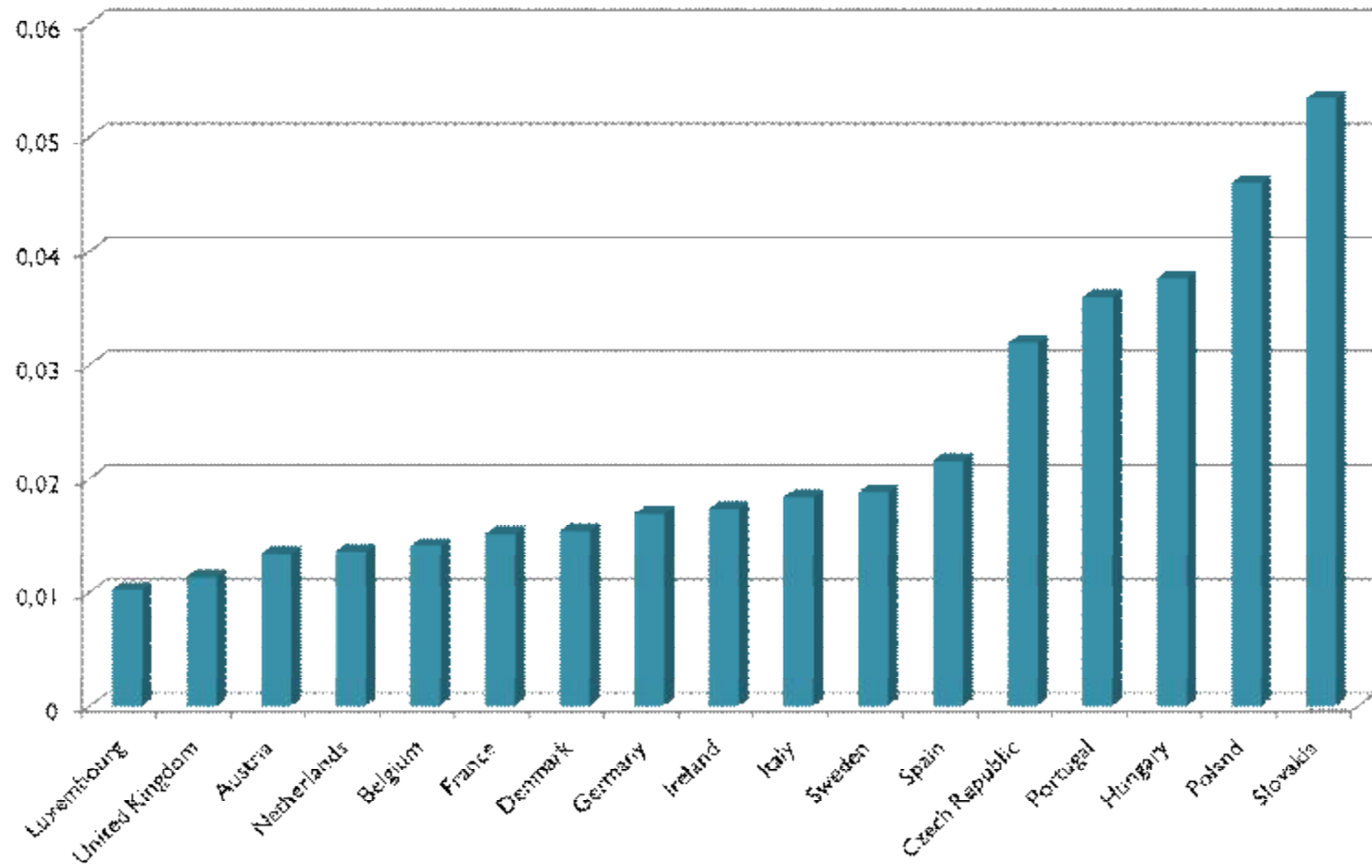
Výkonný riaditeľ Total Christophe de Margerie kritizoval stratégiu EÚ vo vzťahu k politike voči Rusku.

"Určite by som netvrdil, že diverzita ako taká znamená bezpečnosť. Bezpečnosť je vecou kvality vzťahov. Pokiaľ považujete Rusko za priateľa, a nie nepriateľa, prvou vecou čo musíme robiť je brať tak veľa ako sa dá od Ruska skôr, ako to dajú niekomu inému". O súčasných plánoch na diverzifikáciu si myslí, že nie sú zďaleka isté, a spochybňuje efektívnosť nákladov prístupu k **plynu z iných regiónov.**

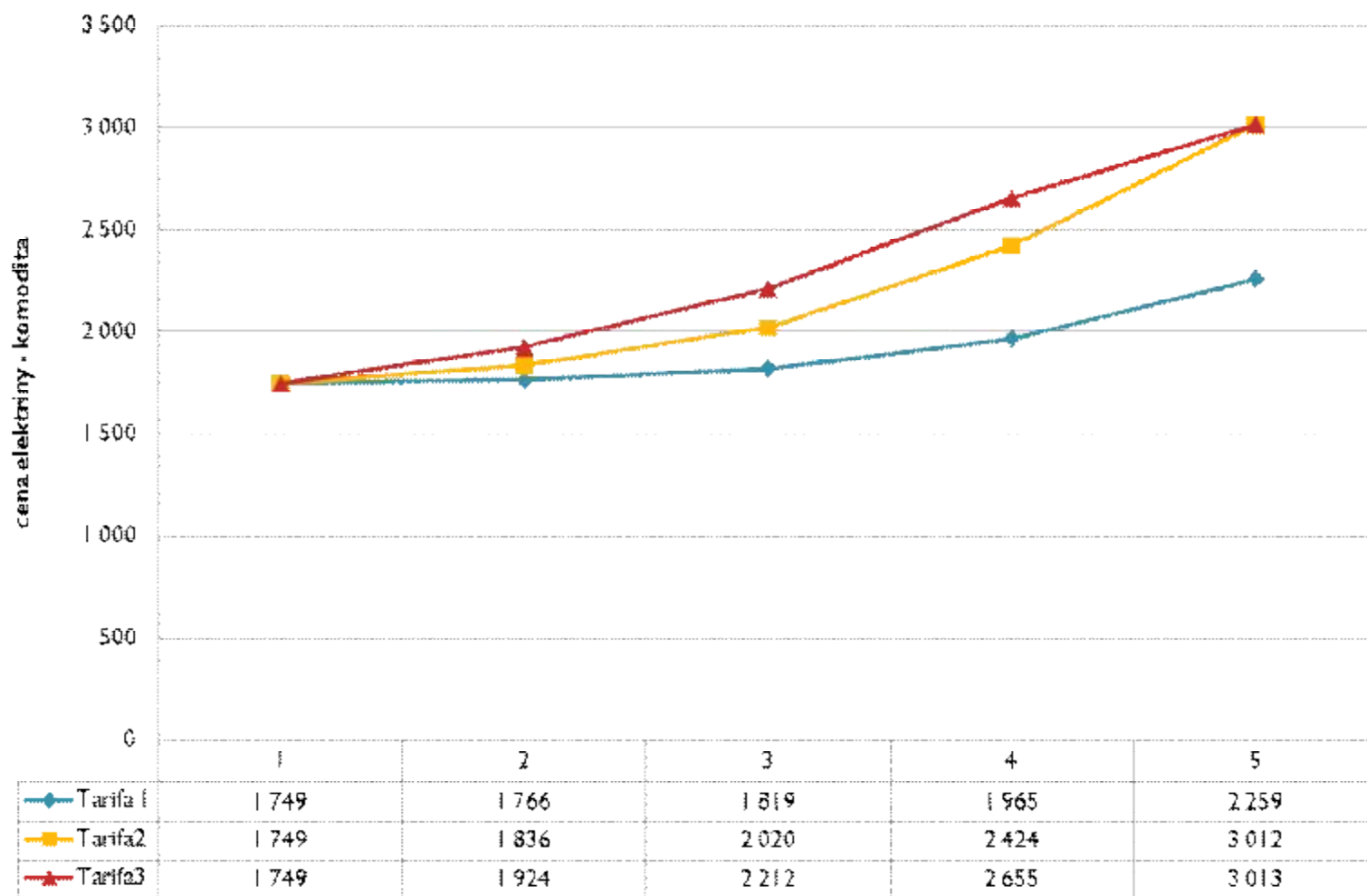
PODIEL VÝDAVKOV NA ELEKTRINU V DOMÁCNOSTI 2007

PODIEL VÝDAVKOV NA PLYN V DOMÁCNOSTI 2007

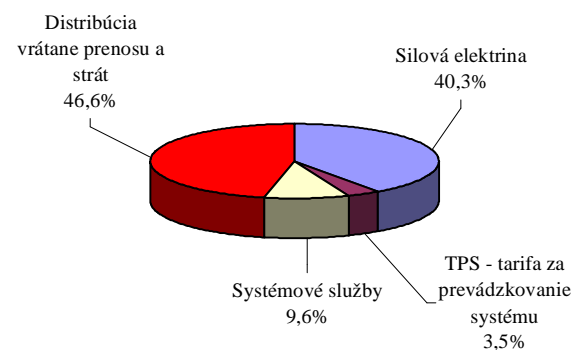
VÝVOJ TARÍF DO ROKU 2012

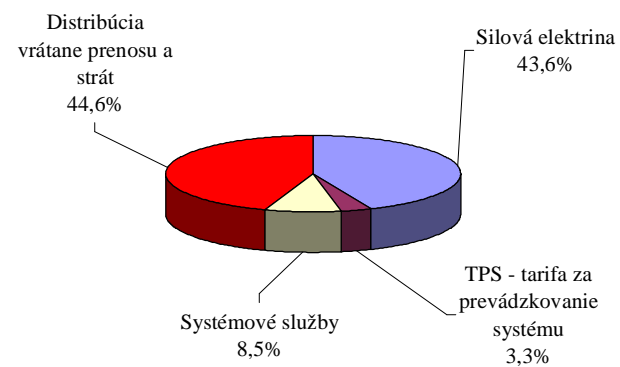
ŠTRUKTÚRA CENY PRE DOMÁCNOSTI

		2007	2008
		Sk/MWh	Sk/MWh
V ý r o b a	Silová elektrina	1 656	1 809
	TPS - tarifa za prevádzkovanie systému	127	88
	Systémové služby	323	293
S i e ť o v é p o p l a t k y	Distribúcia vrátane prenosu a strát	1 696	1 721
	Konečná cena	3 802	3 911

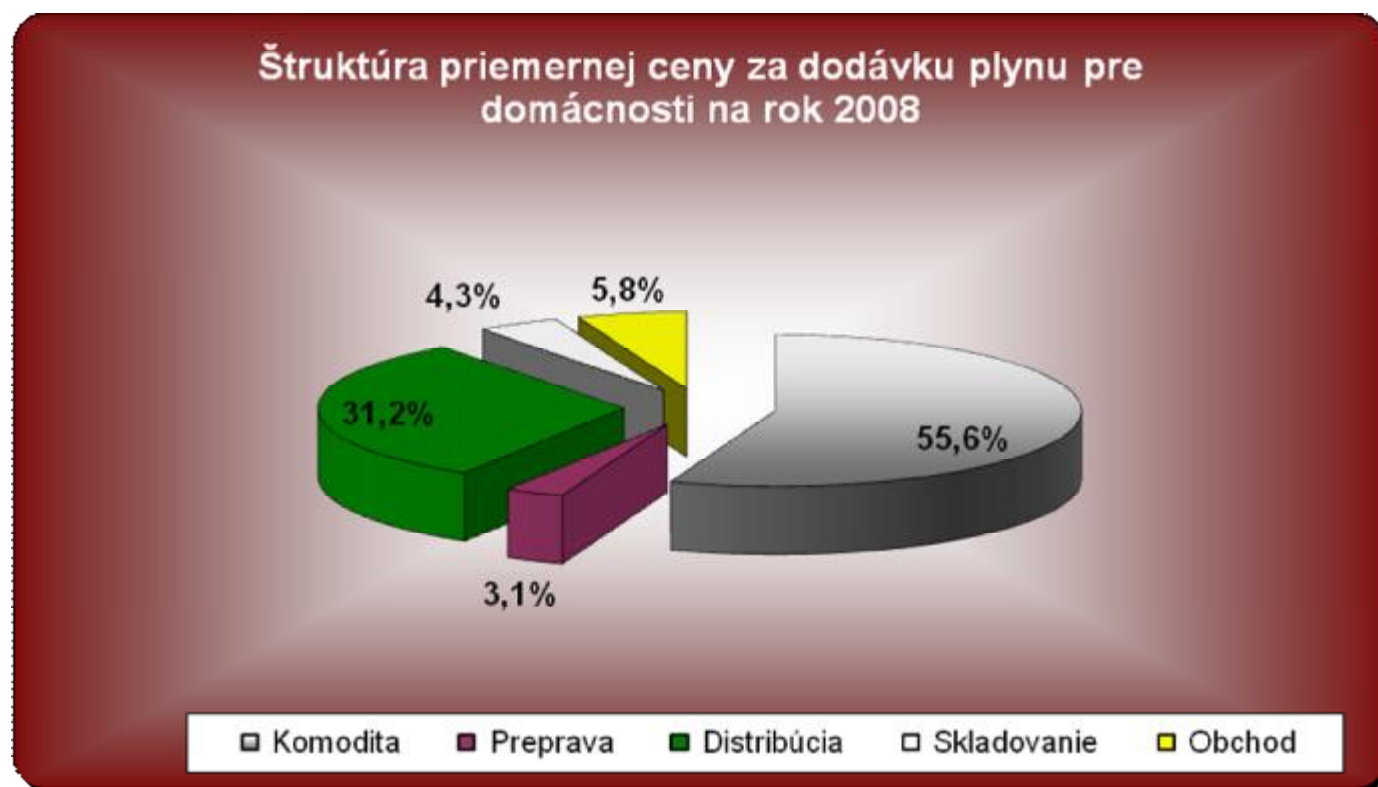
Štruktúra ceny pre domácnosti v roku 2007

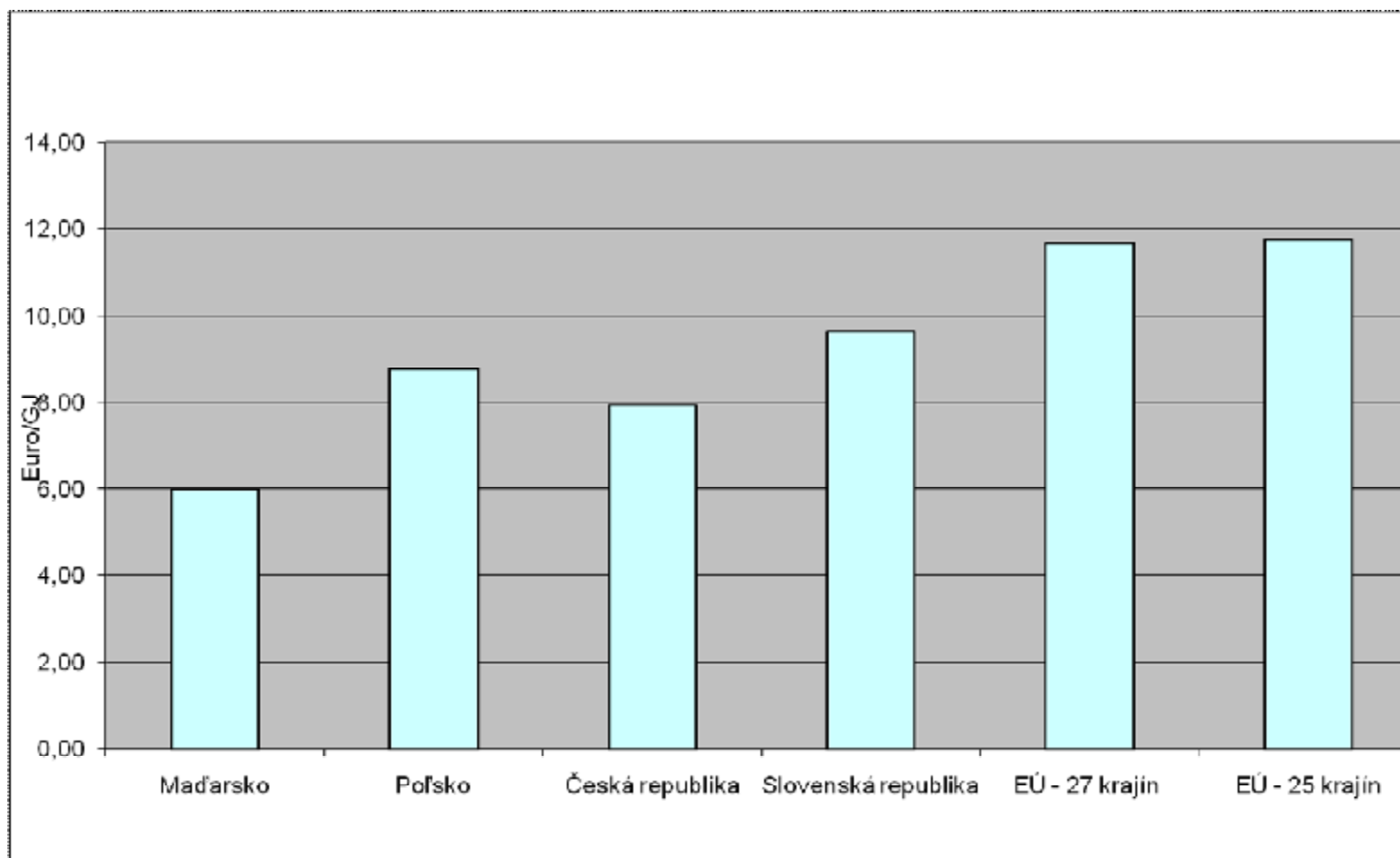
Štruktúra ceny pre domácnosti v roku 2008

PRIEMERNÁ CENA PLYNU PRE DOMÁCNOSTI 2008

DODÁVKA PLYNU PRE DOMÁCNOSTI 2007 V4

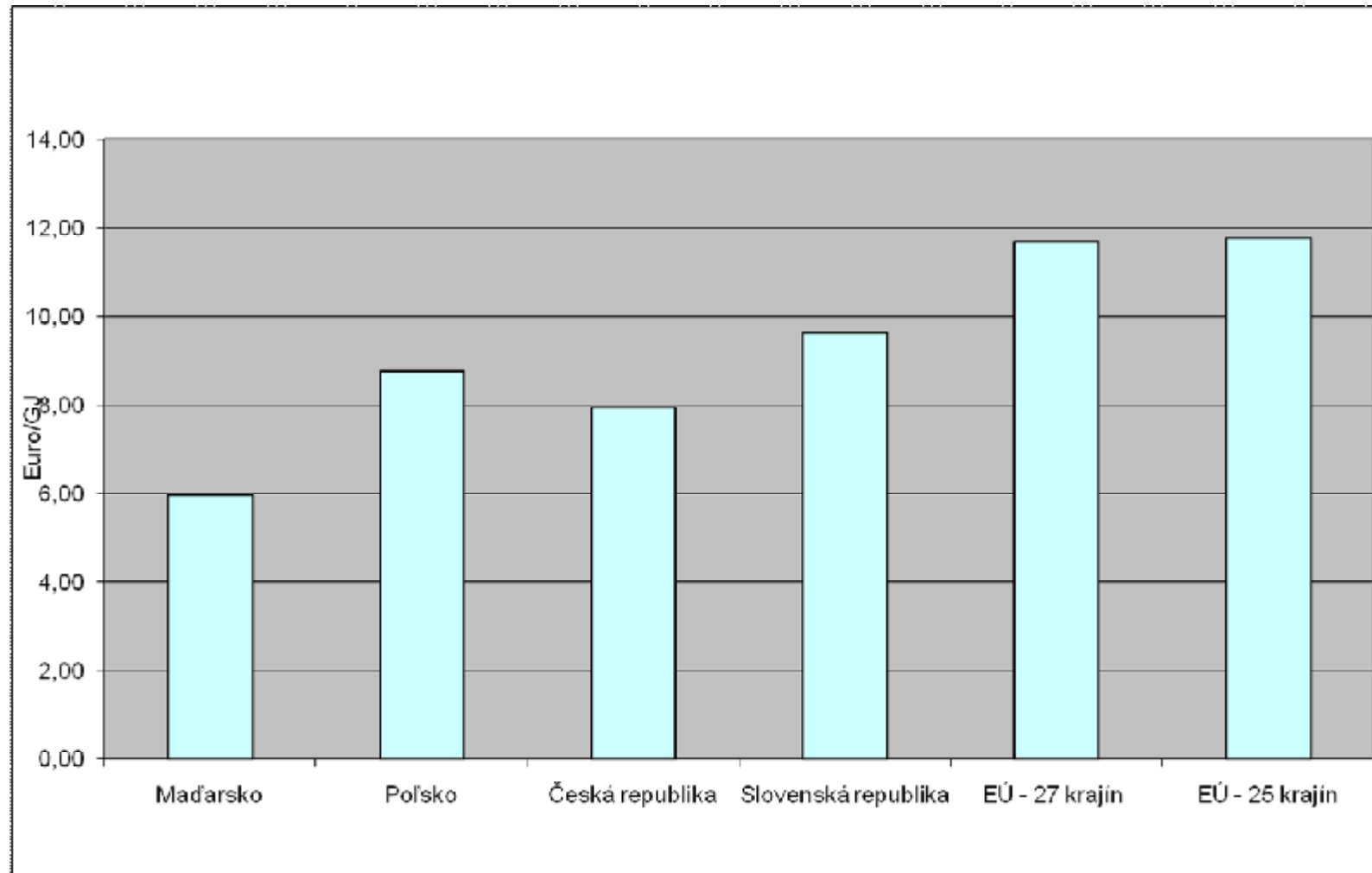

ODBERATEĽ PLYNU - DOMÁCNOSTI

Odberateľ plynu v domácnosti

	2004	2005	2006	2007
Lotyšsko	3,58	3,85	4,54	6,35
Estónsko	3,93	3,92	3,93	4,99
Maďarsko	4,14	4,43	4,59	5,97
Litva	4,62	4,58	5,29	5,97
Poľsko	5,20	6,19	7,76	8,76
Česká republika	5,38	6,30	8,43	7,94
Bulharsko	5,62	5,61	6,42	7,36
Slovenská republika	6,11	6,84	9,12	9,64
Veľká Británia	6,52	6,91	7,84	11,20
Luxembursko	6,67	7,68	9,74	10,87
Slovinsko	7,23	7,82	10,03	10,75
Írsko	7,93	8,80	11,02	14,74
Holandsko	8,17	9,64	11,09	12,30
Belgicko	8,39	8,85	10,75	10,33
Dánsko	8,45	12,58	13,19	13,64
Francúzsko	8,65	9,00	10,81	11,42
Taliansko	8,88	8,98	10,43	11,79
Nemecko	9,10	10,16	12,25	13,97
Rakúsko	9,13	8,91	10,72	10,98
Španielsko	9,95	10,25	11,75	12,27
Švédsko	10,01	11,72	14,80	15,09
Portugalsko	11,48	11,75	13,83	13,22
EÚ - 27 krajín		8,46	10,00	11,68
EÚ - 25 krajín	7,89	8,54	10,06	11,76

CENY PLYNU PRIEMYSEL 2007 V4

ODBERATEĽ PLYNU - PRIEMYSEL

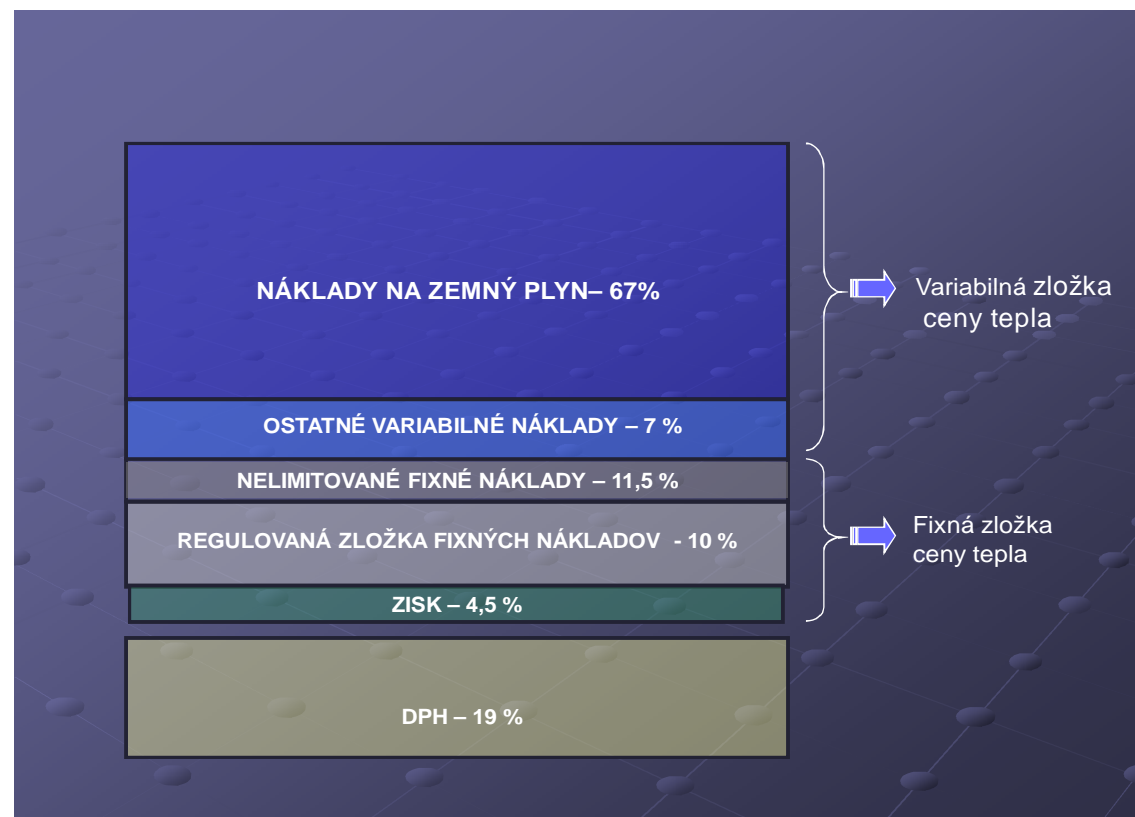
	2004	2005	2006	2007
Estónsko	2,91	2,75	2,84	3,69
Lotyšsko	3,47	3,48	4,05	5,29
Bulharsko	3,50	3,78	4,50	5,22
Litva	3,83	3,61	4,45	6,02
Slovinsko	4,00	5,10	7,17	7,33
Česká republika	4,20	5,11	7,34	6,56
Poľsko	4,26	5,30	6,77	7,54
Španielsko	4,41	4,68	7,24	7,07
Dánsko	4,61	6,01	6,17	5,77
Veľká Británia	4,70	5,81	8,92	10,55
Francúzsko	5,16	6,22	8,06	7,63
Belgicko	5,28	5,27	7,06	6,89
Slovenská republika	5,33	5,08	7,66	8,00
Maďarsko	5,41	5,81	7,95	9,48
Rakúsko	5,57	6,14	8,34	8,91
Taliansko	5,60	6,09	7,04	8,46
Portugalsko	5,68	6,03	7,63	7,76
Holandsko	5,89	6,39	8,14	8,40
Luxembursko	5,94	6,95	9,01	9,85
Nemecko	6,39	7,76	10,47	12,15
Švédsko	6,40	8,08	11,15	11,06
EÚ - 27 krajín		6,01	8,11	8,87
EÚ - 25 krajín	5,35	6,13	8,22	8,99

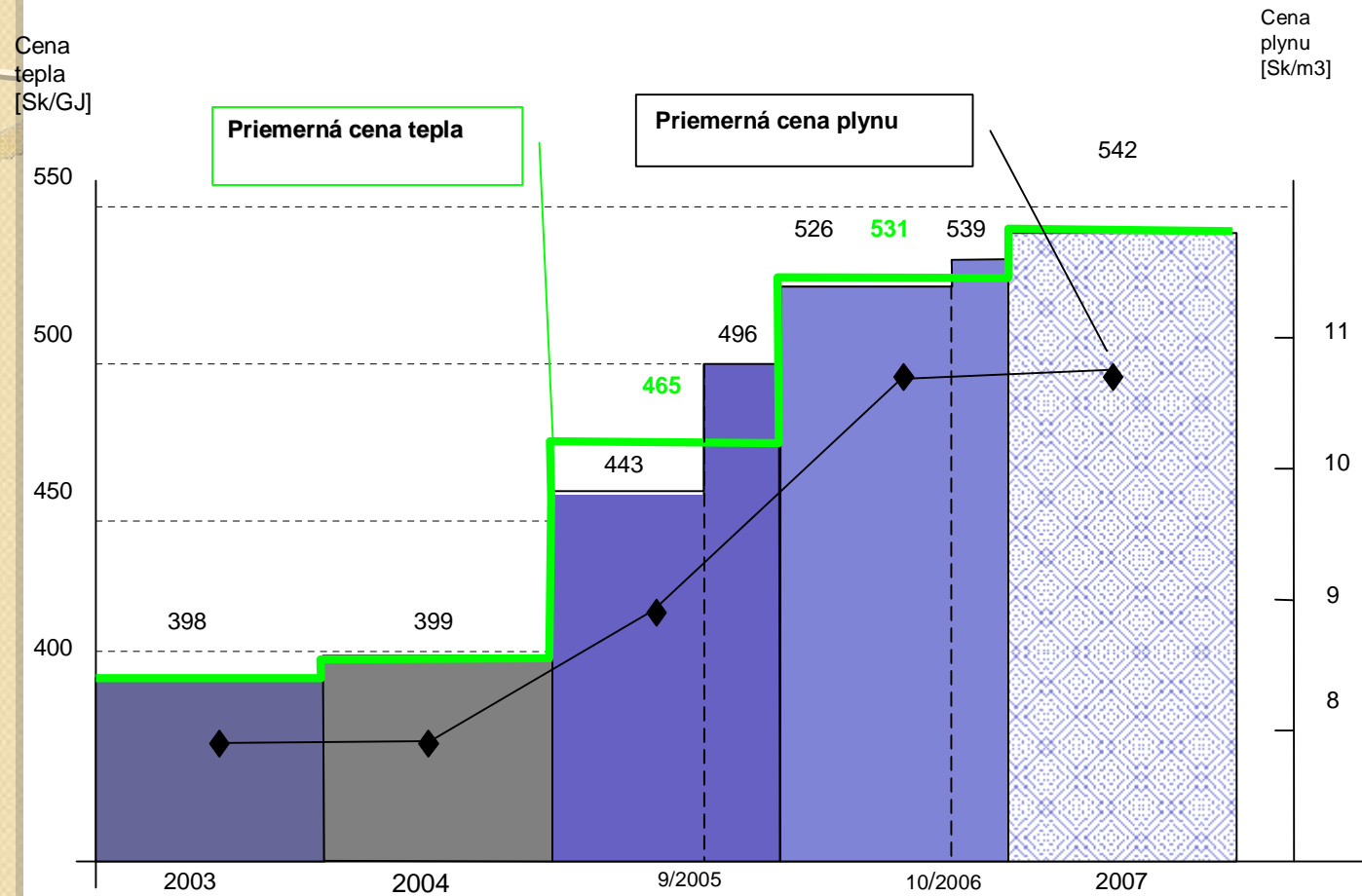
ZÁSADNÉ ZMENY V REGULÁCII TEPLA

- zmena v rozsahu oprávnených nákladoch,
- zmeny v definovaní objednaného množstva tepla,
- transparentné definovanie podielu tepla vyrobeného z kombinovanej výroby,
- zavedenie jednej ceny pre účastníka trhu,
- definovanie cien pre obyvateľstvo a ostatných odberateľov,
- medzoročná zmena ceny bude možná vo výške jadrovej inflácie korigovanej faktorom efektivity,
- zmenou tarifných štruktúr podporiť celoročnú predvídateľnú cenu ZPN,
- podpora CZT pri definovaní konkurenčnej ceny.

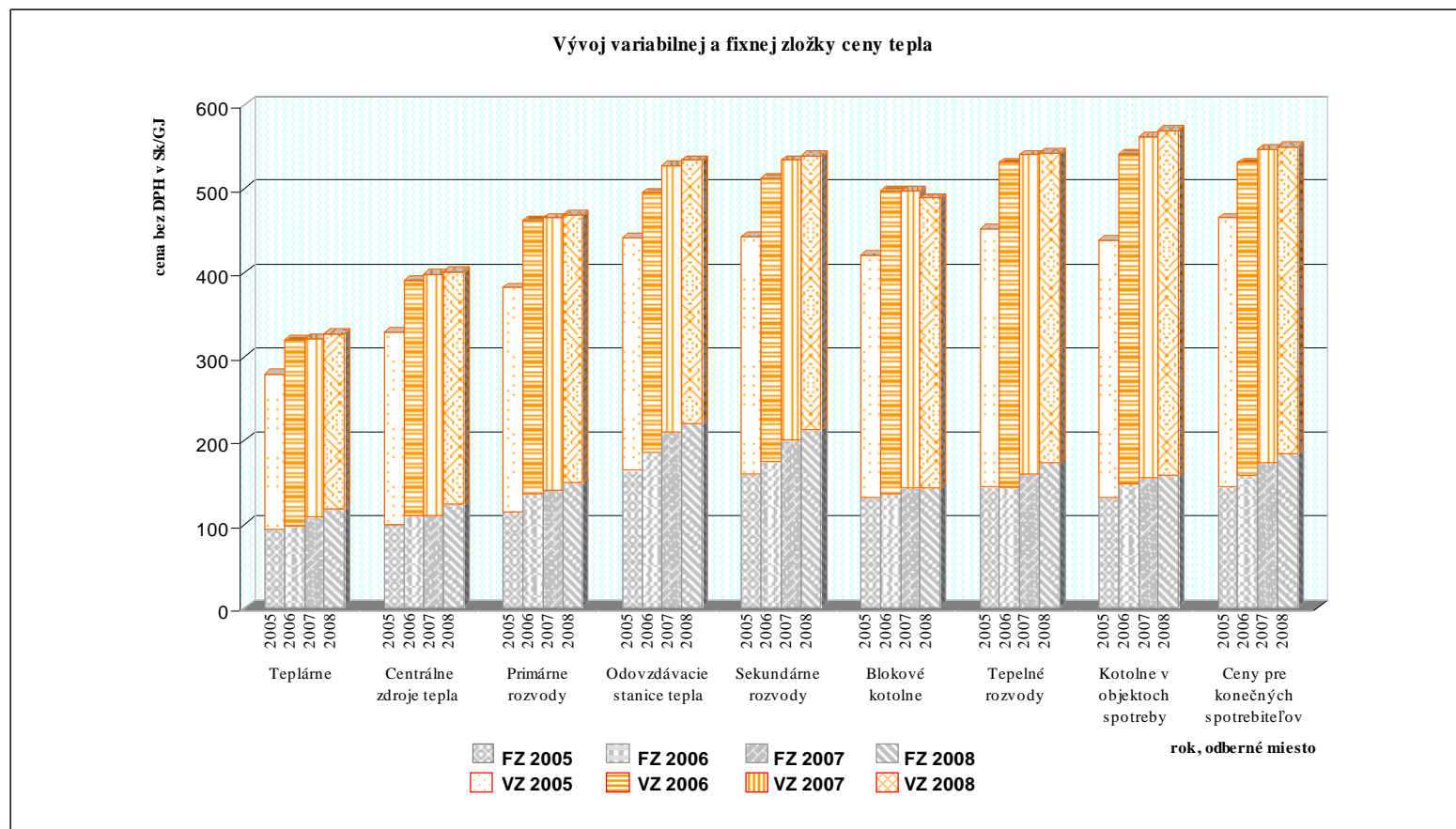
ŠTRUKTÚRA CENY TEPLA

VÝVOJ CIEN TEPLA

VÝVOJ FIXNEJ A VARIABILNEJ ZLOŽKY CENY TEPLA

ĎAKUJEM ZA POZORNOST

REGULÁCIA NA ENERGETICKOM TRHU V PODMIENKACH SR

Ing. Jozef Holjenčík
Predseda Rady pre reguláciu
Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
Bratislava 2008

VŠEOBECNE

Regulácia je hlavným nástrojom
nahradzujúci „neviditeľnú ruku trhu“.

SPOLOČNÉ PROBLÉMY ES

- dynamický vývoj cien komodít na svetových trhoch,
- špekulatívne obchodné praktiky ovplyvňujúce ceny komodít,
- rozdielne postavenie národných regulátorov v rámci ES,
- zlyhanie „neviditeľnej ruky trhu“ v elektroenergetike a plynárenstve,
- neúčinná koordinácia konania NRA a nedôsledné vyhodnotenie tzv. „druhého balíčka“,
- nekontrolovateľný vplyv energetických monopolov na vývoj cien v členských štátoch ES,
- nepochopiteľné politické správanie sa ES voči Ruskej federácii,
- rôznorodé záujmy a priority jednotlivých členských krajín ES,
- globálna finančná kríza a jej nepredvídateľné dopady na ceny energií.

POSTOJE ES

Dopady na najzraniteľnejšie skupiny odberateľov by mali byť riešené v krátkodobom horizonte a tam, kde je to potrebné, prostredníctvom sociálnych opatrení. Podpora najchudobnejších domácností je oprávnená a potrebná, ale musia byť stanovené konkrétne cieľové skupiny odberateľov a mala by zabezpečiť prechod na vyššie ceny ropy.

Vyhlásenie k vysokým cenám ropy, prejav na pôde Európskeho parlamentu,

Štrasburg 18. júna 2008

VYJADRENIA EK

Podľa vyjadrenia Komisie existuje určitá škála opatrení, ktoré môžu členské štáty prijať v rámci svojich národných kompetencií spojených so zdaňovaním a sociálnou bezpečnosťou (napríklad Belgicko a Veľká Británia už urobili ciele dotácie na pomoc tým, ktorí to najviac potrebujú). Tieto krátkodobé opatrenia by mali byť zamerané na ochranu a pomoc najzraniteľnejším skupinám obyvateľstva pri súčasnej podpore šetrenia energií.

Predseda Komisie José Manuel Barroso vyhlásil: „Rastúce ceny palív znižujú kúpyschopnosť všetkých občanov EÚ, pričom najvýraznejší dosah majú na rodiny s najnižšími príjmami v Európe. Verím, že štruktúrovanou odpoveďou na úrovni EÚ –podľa možnosti v kombinácii s cieleými sociálnymi opatreniami zo strany členských štátov – môžeme úspešne čeliť tejto výzve.“

POSTOJ RADY EURÓPY

Európska rada vyjadruje obavy v súvislosti s prudkým nárastom cien ropy a zemného plynu a jeho sociálnymi a hospodárskymi dôsledkami. Možno uvažovať o opatreniach na zmiernenie vplyvu vyšších cien ropy a zemného plynu na najchudobnejšie vrstvy obyvateľstva, ale mali by zostať krátkodobé a ciele.

RIEŠENIE

- správna a precízna aplikácia legislatívy ES do národnej legislatívy,
- pri nefunkčnom trhu zavedenie vhodných a účinných mechanizmov pre reguláciu, kontrolu a transparentnosť tak, aby sa zabránilo akémukoľvek zneužívaniu dominantného postavenia a to najmä na škodu odberateľov a koristníckemu správaniu,
- uplatňovanie regulácie len tam, kde si to vyžaduje ochrana najzraniteľnejších skupín s dôrazom na možnosť užívania služby vo verejnom záujme najmä vzhľadom na bezpečnosť dodávky a primerané tarify,

REGULÁCIA MUSÍ REŠPEKTOVAŤ PRIMÁRNU LEGISLATÍVU ES, KTORÁ

- deklaruje výraznú podporu rozvoju trhového prostredia,
- zakotvuje právo na ochranu spotrebiteľa a najzraniteľnejších skupín odberateľov ako jedno zo základných práv obyvateľov spoločenstva,
- ustanovuje právo na spravodlivé ceny.

METÓDY REGULÁCIE POUŽÍVANÉ V EU

- REVENUE CAP - regulovanému subjektu sú stanovené povolené výnosy (revenue-cap) pre určité vopred dané obdobie, tzv. regulačné obdobie (nevýhodou metódy je, že nenúti regulované subjekty k efektívnemu správaniu sa, nepodporuje hospodársku súťaž, regulovaný subjekt má totiž zabezpečený výnos za akýchkoľvek okolností).
- PRICE CAP metódou price-cap stanovuje regulátor cenovú hladinu za jednotku na dlhšie časové obdobie. čím dáva príležitosť regulovaným subjektom, aby si ponechali zisk, ktorý dosiahnu, pokiaľ sa budú chovať efektívne a zredukujú svoje náklady.
- BENCHMARK
- NÁKLADOVÁ METÓDA
- RATE OF RETURN
- YARDSTICK

PRIORITY REGULAČNEJ POLITIKY SR

- zabezpečiť implementáciu takých postupov a regulačných nástrojov do podzákonných právnych noriem (sekundárnych predpisov), ktorých dôsledkom bude rozvoj konkurenčného prostredia, zvýšenie bezpečnosti dodávok, investícií do infraštruktúry a zachovanie optimálnej rovnováhy medzi ponukou a dopytom,
- chrániť spotrebiteľov pred neodôvodneným zvyšovaním regulovaných cien, stanovením limitných vybraných nákladových položiek, maximálnych cien a zisku s cieľom dosiahnuť také ceny, ktoré budú porovnateľné v oblasti tovarov a služieb v sieťových odvetviach s ostatnými krajinami EÚ,
- zabezpečiť transparentný a nediskriminačný výkon činností v sieťových odvetviach a zabránenie zneužívaniu dominantného postavenia na trhu,
- aplikovať také metódy regulácie, ktoré povedú k optimalizácii nákladov na regulované činnosti pri udržaní kvality dodávky, a tým i k stabilizácii cien regulovaných činností.

ZÁSADNÉ ZMENY V POROVNANÍ S PREDCHÁDZAJÚCIM OBDOBÍM

- novelizáciou niektorých legislatívnych predpisov sa práve v poslednom období u nás implementovala európska legislatíva tak, ako je to štandardné v ostatných krajinách,
- na základe prijatých opatrení a regulačnej politiky na **trojročné** obdobie je s istotou možné povedať, že situácia vo vývoji cien energií sa stabilizovala a cenotvorba je maximálne transparentná, regulované subjekty budú mať i v budúcich rokoch zabezpečenú návratnosť investícií a primeraný zisk, pričom žiaden z nich nie je nútený hospodáriť so stratou, ale predovšetkým je nútený hospodáriť efektívne,
- regulácia v súlade s legislatívou je vykonávaná **Radou pre reguláciu** ako strategickým orgánom riadenia a **Úradom pre reguláciu** ako výkonným orgánom,

PRINCÍPY A VÝCHODISKÁ PRE REALIZÁCIU REGULÁCIE - BUDÚCNOSŤ

- stabilizácia cien (nie výnosov) na obdobie platnosti regulačnej periódy – zmena metódy na metódu PRICE-CAP,

$$C_t = C_{t-1} \cdot (1 + JPI - X)$$

- motivácia regulovaných subjektov optimalizovať náklady cez faktor efektivity stanovený úradom
- motivácia k znižovaniu strát,
- optimalizácia tarifných produktov

PRINCÍPY A VÝCHODISKÁ PRE REALIZÁCIU REGULÁCIE – BUDÚCNOSŤ II

- zavedenie oddelenej účtovnej evidencie regulovaných činností ako základného predpokladu transparentnosti v sieťových odvetviach,
- zavedenie štandardov kvality, ako jedného z účinných nástrojov zvyšovania spoľahlivosti a bezpečnosti dodávok,
- zavedenie princípu posudzovania primeranosti oprávnených nákladov.
- stanovenie kritérií pre výber dodávateľa poslednej inštalácie a zavedenie inštitútu univerzálnej služby .

EKONOMICKÉ ANALÝZY

- **EVA** (Economic Value Added) - Ekonomická přidaná hodnota - ukazovatel' výnosnosti investovaného kapitálu
-
- **ROE** rentabilita vlastního kapitálu
-
- **WACC** – (Weighted Average Cost of Capital) – ukazovatel' poměrných vážených nákladov na kapitál.
-
- **RONA** – (Return On Net Assets) – ukazovatel' výnosnosti čistých aktív.

ROZSAH A SPÔSOB VYKONÁVANIA REGULÁCIE – SÚČASNOSŤ

- regulácia v sieťových odvetviach pre nasledujúce obdobia dôsledne rešpektuje platnú primárnu legislatívu a všeobecne používané metodiky v EU,
- v podmienkach SR sú regulované ceny v odvetviach elektroenergetika, plynárenstvo, tepelná energetika a ceny vodného, stočného a vodohospodárske služby.

FAKTORY OVPLYVŇUJÚCE TRH S ELEKTRINOU A PLYNOM V PODMIENKACH SLOVENSKA

- úplná liberalizácia trhu (všetci odberatelia sú oprávnení – aj domácnosti),
- deficit zdrojov elektriny (dramatická situácia nastane po odstavení druhého bloku JE V1),
- nedostatok zdrojov v EÚ, (spôsobuje „špekulatívne“ zvyšovanie ceny),
- nedostatok elektriny na Balkáne,
- geografická poloha (Slovensko je v strede Európy),
- nevyjasnené kompenzácie za cezhraničné výmeny,
- existencia historických dlhov (dlhodobé kontrakty),
- prakticky nerealizovateľná diverzifikácia zdrojov plynu,
- netransparentný a nevýhodne realizovaný proces privatizácie.

NOVÉ OČAKÁVANIA V ES

– Perspektíva schválenia tretieho liberalizačného energetického balíčka

- ü vlastnícky unbundling, resp. iné formy prístupu k TSO,
- ü posilnenie právomoci národných regulátorov,
- ü zriadenie Agentúry pre spoluprácu regulačných orgánov v oblasti energetiky,
- ü zriadenie Európskeho prenosového operátora.

V tej súvislosti zrejme dôjde k zásadným zmenám v regulačnej politike jednotlivých členských krajín.

NOVÉ OČAKÁVANIA II

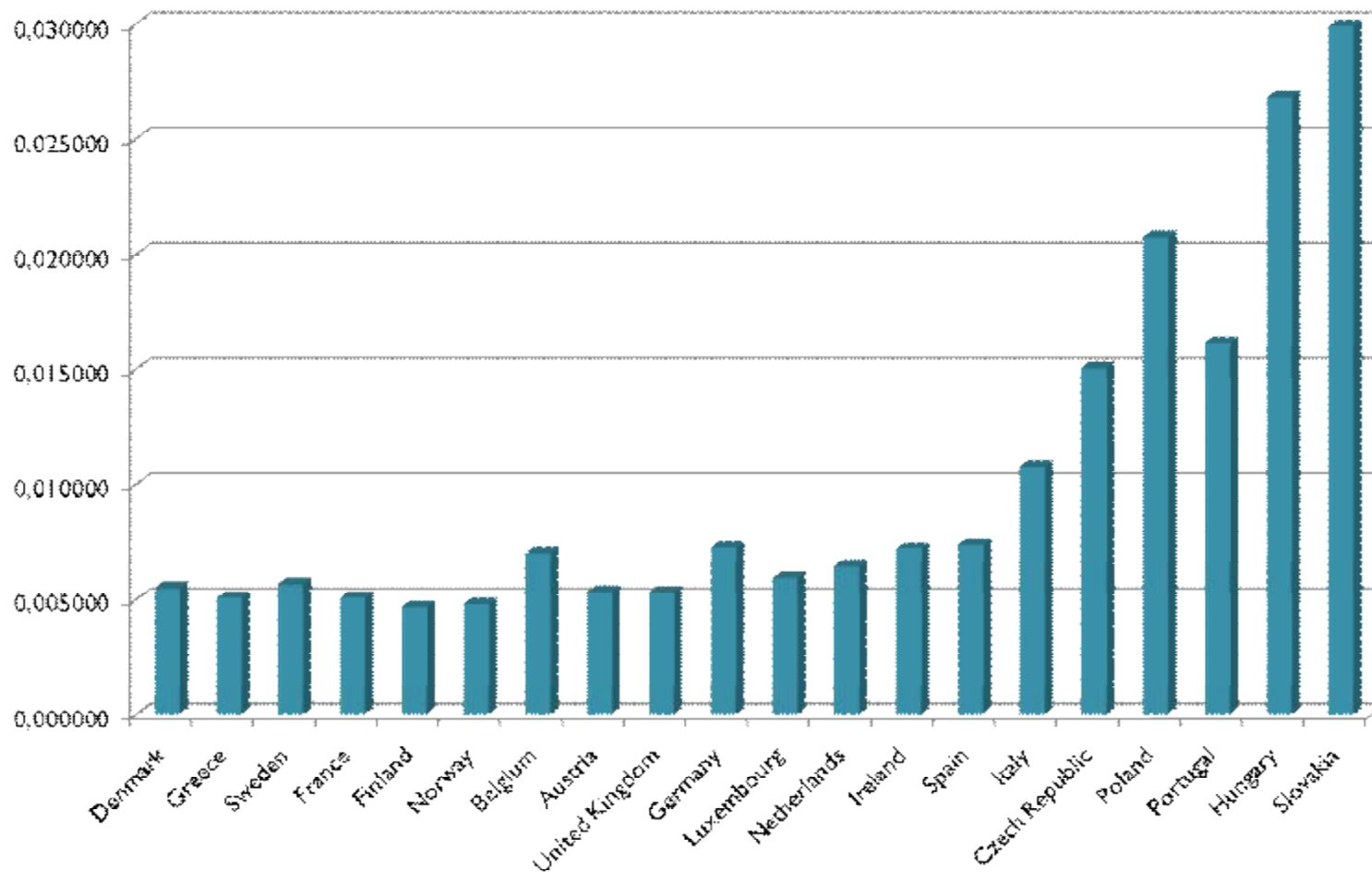
- **Finalizuje sa príprava a pravdepodobne bude schválený klimaticko – energetický balíček**
- ∅ veľkou neznámou je zavedenie systému aukcií s CO₂(postupné?, okamžité?); obidve varianty budú mať dopad na ceny,
- ∅ kto a ako bude vykonávať dohľad nad priebehom aukcií,
- ∅ ako bude nastavená referenčná cena?

DENNÁ TLAČ

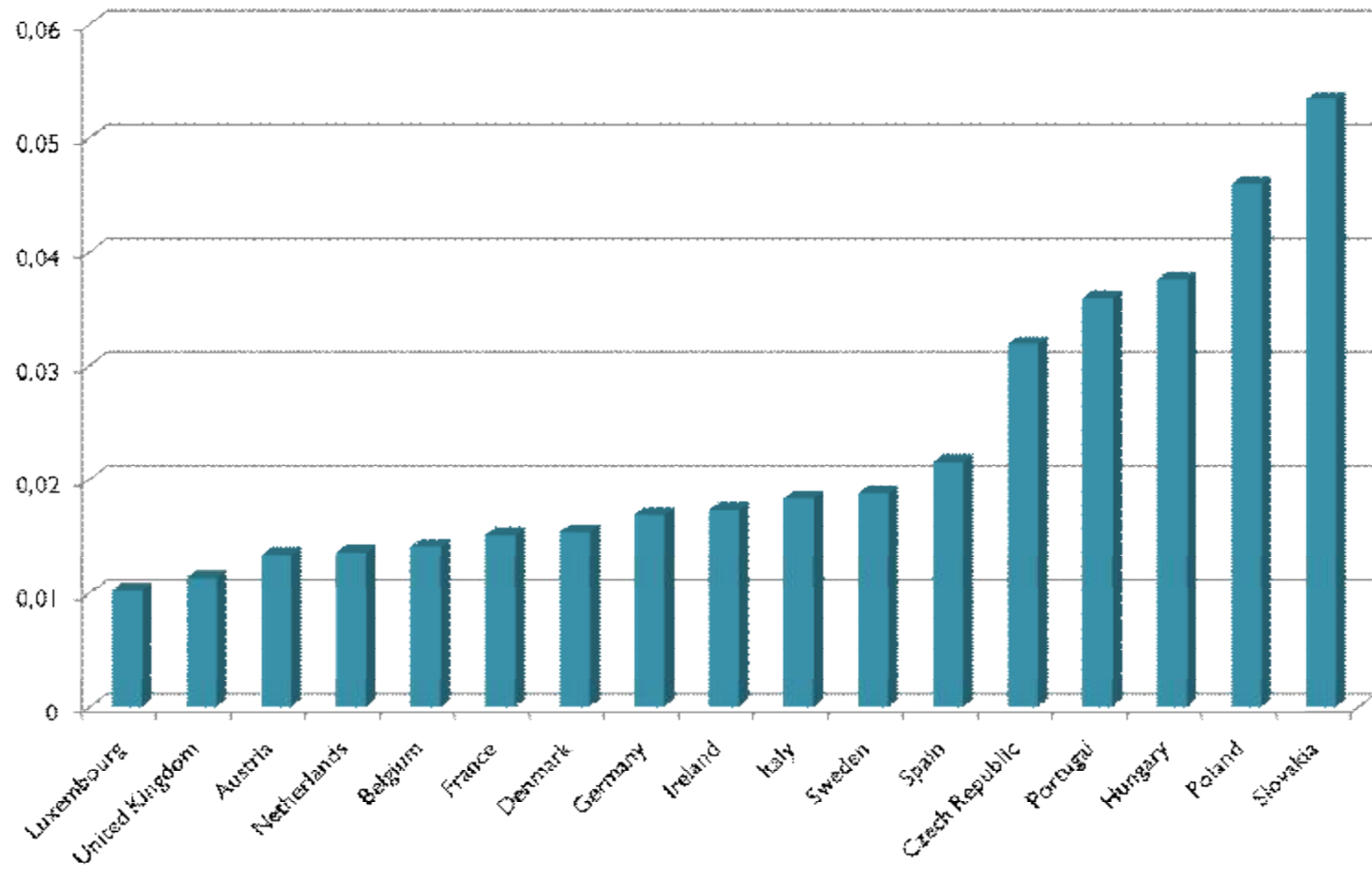
Výkonný riaditeľ Total Christophe de Margerie kritizoval stratégiu EÚ vo vzťahu k politike voči Rusku.

"Určite by som netvrdil, že diverzita ako taká znamená bezpečnosť. Bezpečnosť je vecou kvality vzťahov. Pokiaľ považujete Rusko za priateľa, a nie nepriateľa, prvou vecou čo musíme robiť je brať tak veľa ako sa dá od Ruska skôr, ako to dajú niekomu inému". O súčasných plánoch na diverzifikáciu si myslí, že nie sú zďaleka isté, a spochybňuje efektívnosť nákladov prístupu k **plynu z iných regiónov.**

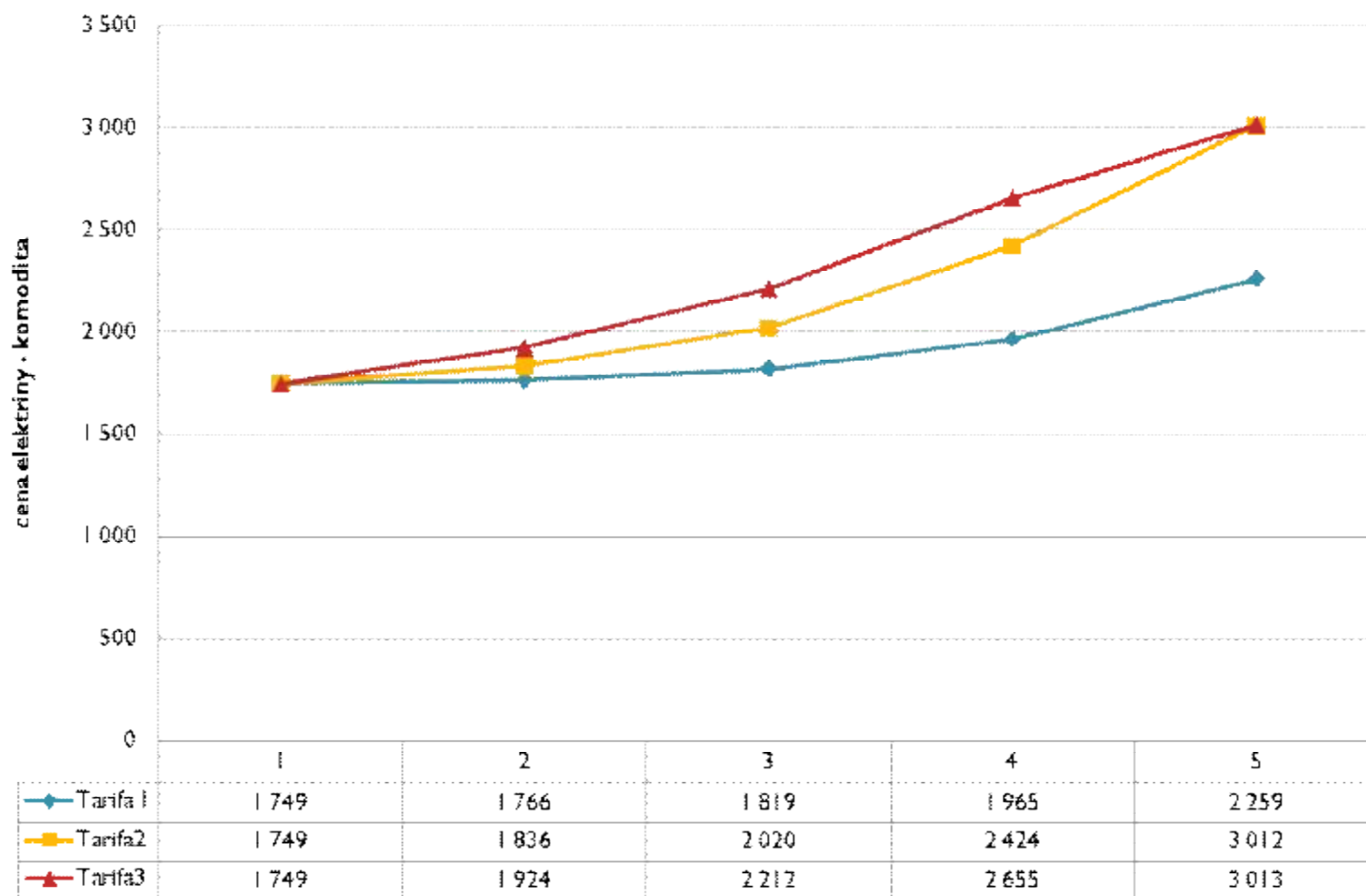
PODIEL VÝDAVKOV NA ELEKTRINU V DOMÁCNOSTI 2007

PODIEL VÝDAVKOV NA PLYN V DOMÁCNOSTI 2007

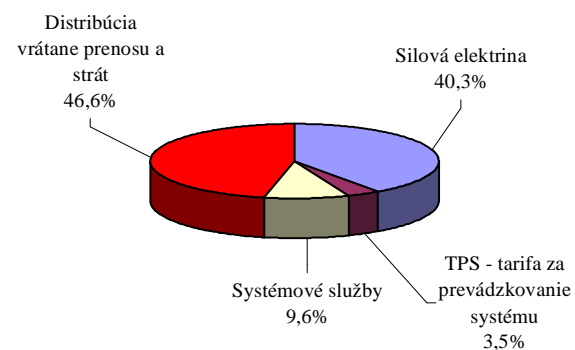
VÝVOJ TARÍF DO ROKU 2012

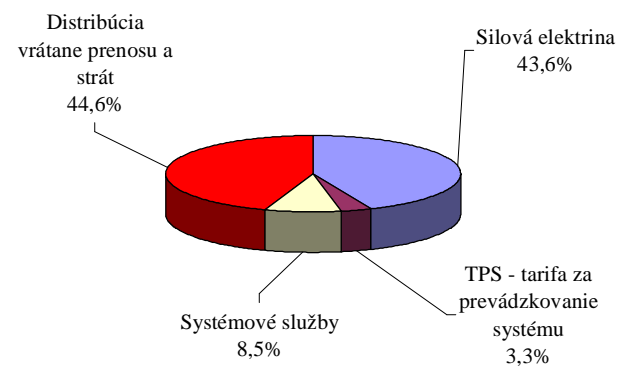
ŠTRUKTÚRA CENY PRE DOMÁCNOSTI

		2007	2008
		Sk/MWh	Sk/MWh
V ý r o b a	Silová elektrina	1 656	1 809
	TPS - tarifa za prevádzkovanie systému	127	88
	Systémové služby	323	293
S i e ť o v é p o p l a t k y	Distribúcia vrátane prenosu a strát	1 696	1 721
	Konečná cena	3 802	3 911

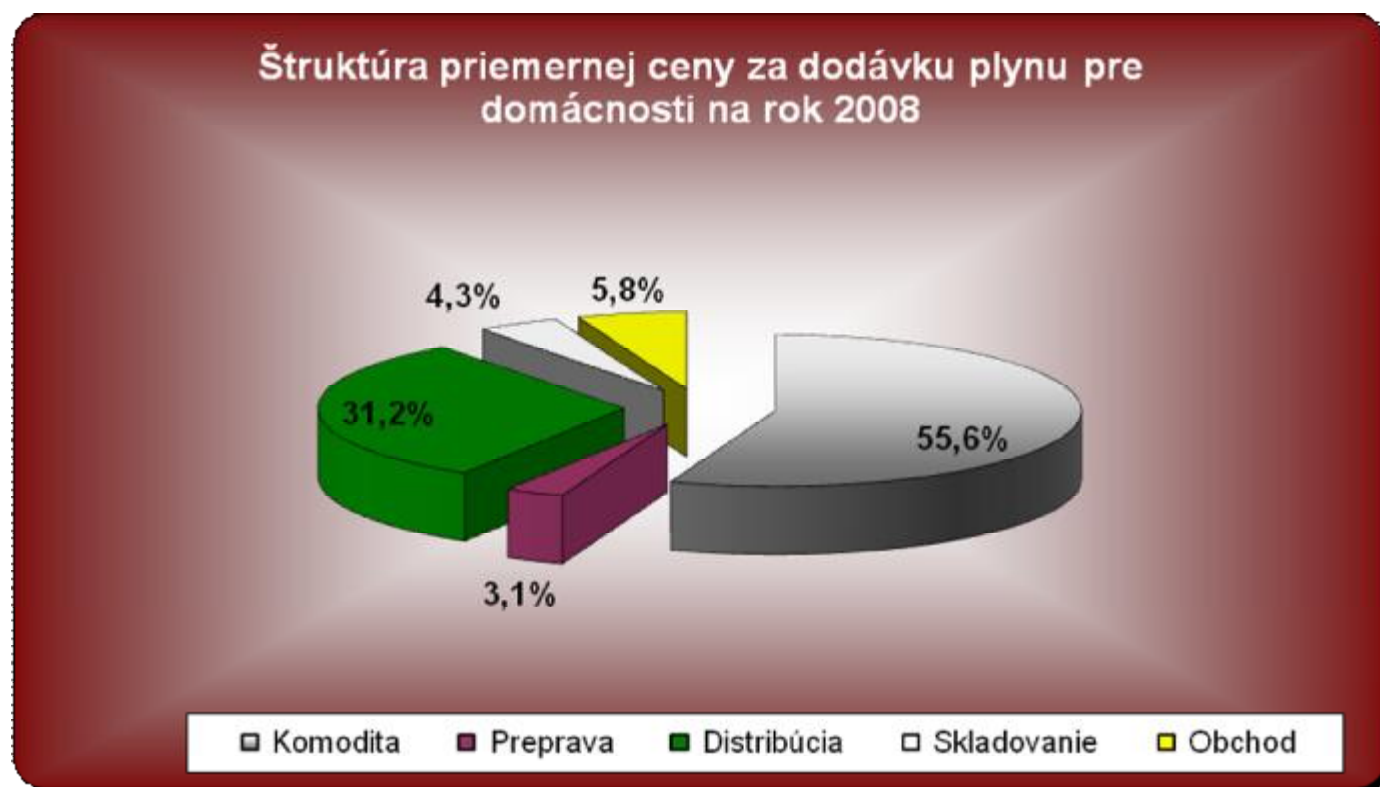
Štruktúra ceny pre domácnosti v roku 2007

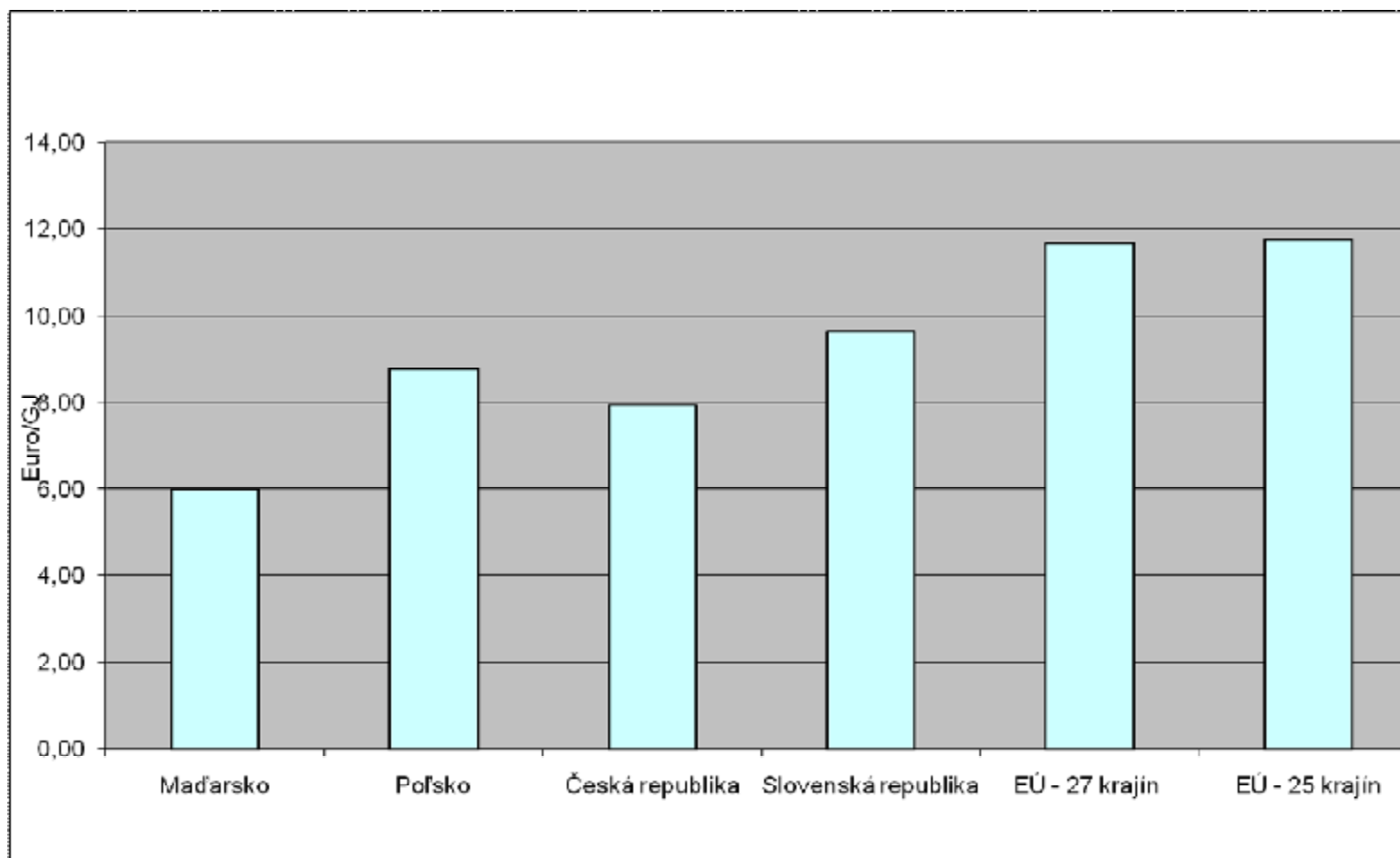
Štruktúra ceny pre domácnosti v roku 2008

PRIEMERNÁ CENA PLYNU PRE DOMÁCNOSTI 2008

DODÁVKA PLYNU PRE DOMÁCNOSTI 2007 V4

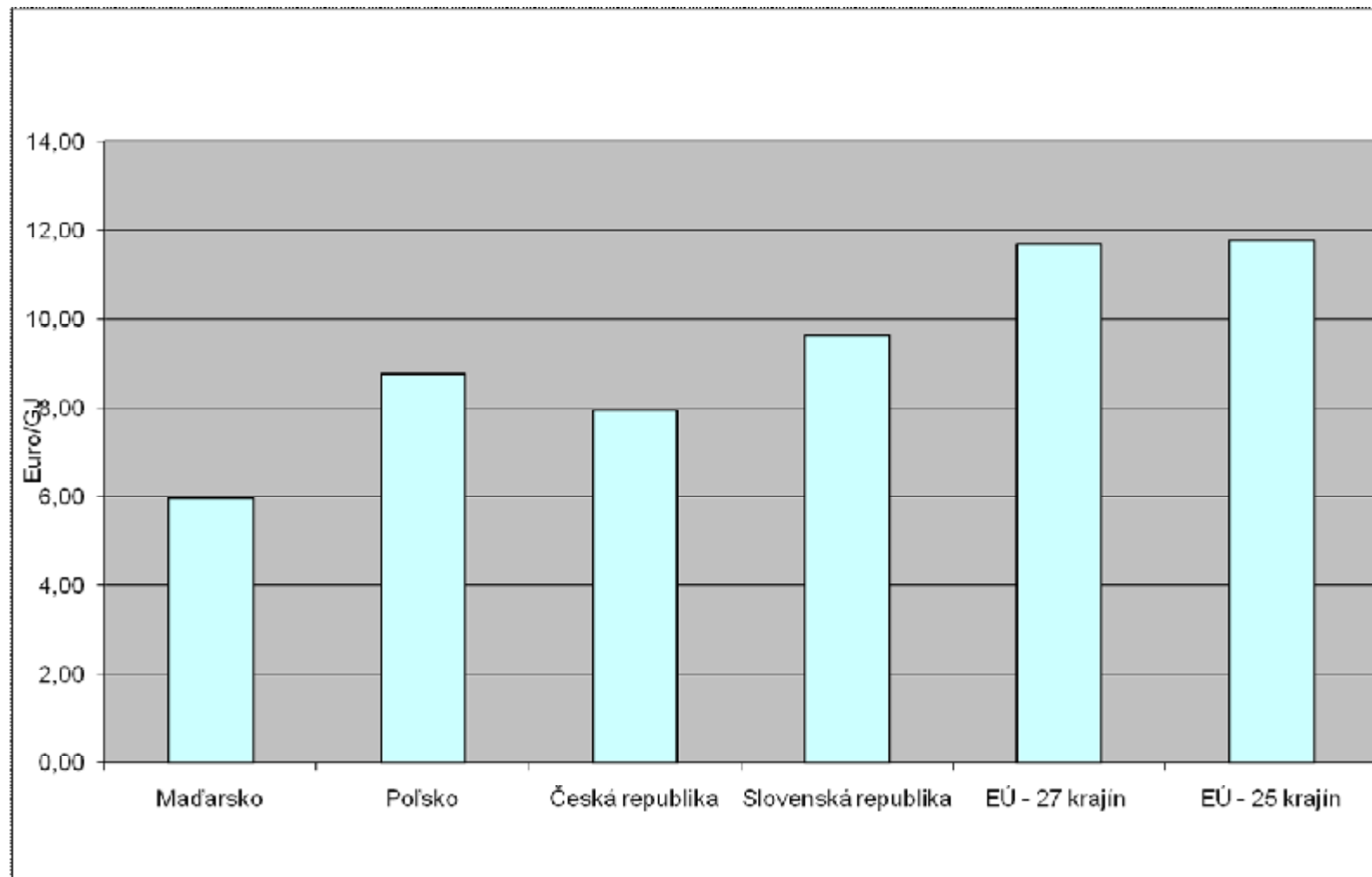

ODBERATEĽ PLYNU - DOMÁCNOSTI

Odberateľ plynu v domácnosti

	2004	2005	2006	2007
Lotyšsko	3,58	3,85	4,54	6,35
Estónsko	3,93	3,92	3,93	4,99
Maďarsko	4,14	4,43	4,59	5,97
Litva	4,62	4,58	5,29	5,97
Poľsko	5,20	6,19	7,76	8,76
Česká republika	5,38	6,30	8,43	7,94
Bulharsko	5,62	5,61	6,42	7,36
Slovenská republika	6,11	6,84	9,12	9,64
Veľká Británia	6,52	6,91	7,84	11,20
Luxembursko	6,67	7,68	9,74	10,87
Slovinsko	7,23	7,82	10,03	10,75
Írsko	7,93	8,80	11,02	14,74
Holandsko	8,17	9,64	11,09	12,30
Belgicko	8,39	8,85	10,75	10,33
Dánsko	8,45	12,58	13,19	13,64
Francúzsko	8,65	9,00	10,81	11,42
Taliansko	8,88	8,98	10,43	11,79
Nemecko	9,10	10,16	12,25	13,97
Rakúsko	9,13	8,91	10,72	10,98
Španielsko	9,95	10,25	11,75	12,27
Švédsko	10,01	11,72	14,80	15,09
Portugalsko	11,48	11,75	13,83	13,22
EÚ - 27 krajín		8,46	10,00	11,68
EÚ - 25 krajín	7,89	8,54	10,06	11,76

CENY PLYNU PRIEMYSEL 2007 V4

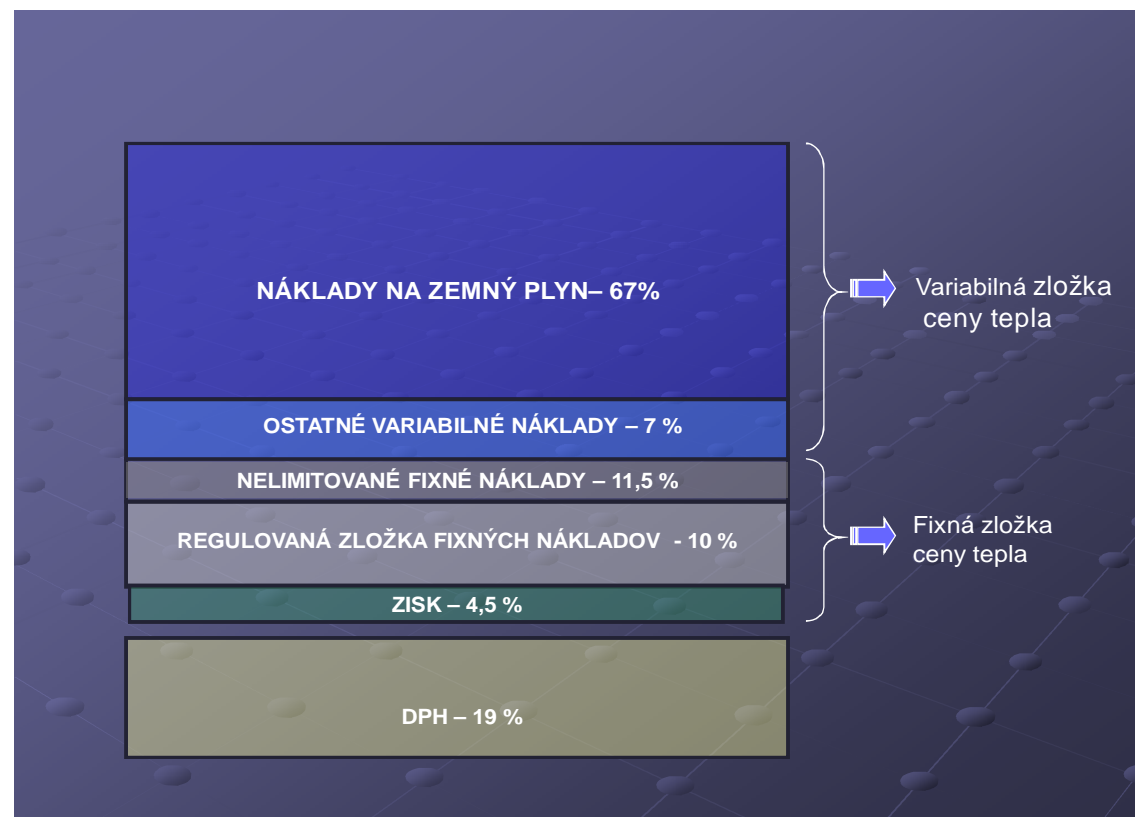
ODBERATEĽ PLYNU - PRIEMYSEL

	2004	2005	2006	2007
Estónsko	2,91	2,75	2,84	3,69
Lotyšsko	3,47	3,48	4,05	5,29
Bulharsko	3,50	3,78	4,50	5,22
Litva	3,83	3,61	4,45	6,02
Slovinsko	4,00	5,10	7,17	7,33
Česká republika	4,20	5,11	7,34	6,56
Poľsko	4,26	5,30	6,77	7,54
Španielsko	4,41	4,68	7,24	7,07
Dánsko	4,61	6,01	6,17	5,77
Veľká Británia	4,70	5,81	8,92	10,55
Francúzsko	5,16	6,22	8,06	7,63
Belgicko	5,28	5,27	7,06	6,89
Slovenská republika	5,33	5,08	7,66	8,00
Maďarsko	5,41	5,81	7,95	9,48
Rakúsko	5,57	6,14	8,34	8,91
Taliansko	5,60	6,09	7,04	8,46
Portugalsko	5,68	6,03	7,63	7,76
Holandsko	5,89	6,39	8,14	8,40
Luxembursko	5,94	6,95	9,01	9,85
Nemecko	6,39	7,76	10,47	12,15
Švédsko	6,40	8,08	11,15	11,06
EÚ - 27 krajín		6,01	8,11	8,87
EÚ - 25 krajín	5,35	6,13	8,22	8,99

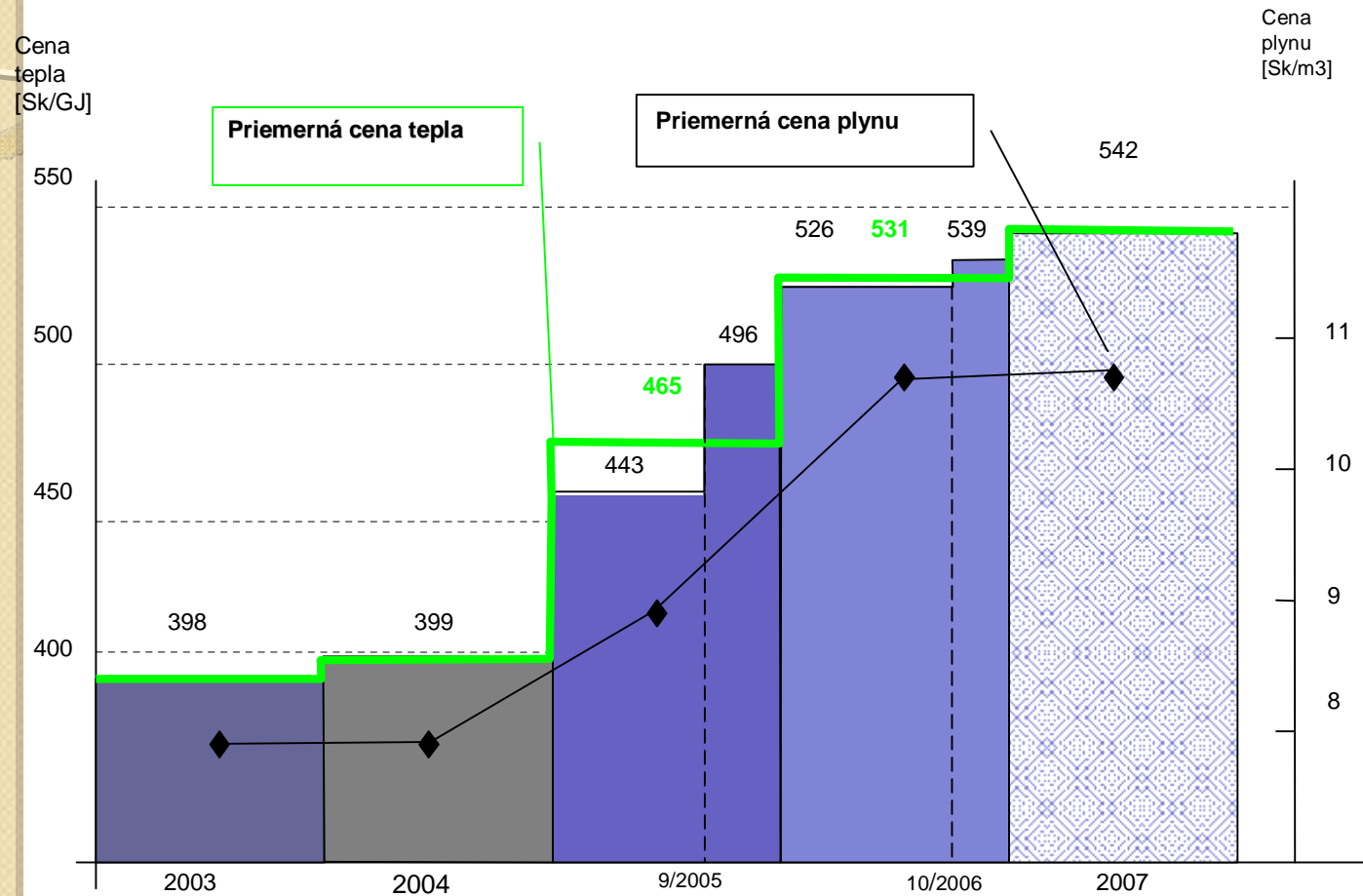
ZÁSADNÉ ZMENY V REGULÁCIÍ TEPLA

- zmena v rozsahu oprávnených nákladoch,
- zmeny v definovaní objednaného množstva tepla,
- transparentné definovanie podielu tepla vyrobeného z kombinovanej výroby,
- zavedenie jednej ceny pre účastníka trhu,
- definovanie cien pre obyvateľstvo a ostatných odberateľov,
- medzročná zmena ceny bude možná vo výške jadrovej inflácie korigovanej faktorom efektivity,
- zmenou tarifných štruktúr podporiť celoročnú predvídateľnú cenu ZPN,
- podpora CZT pri definovaní konkurenčnej ceny.

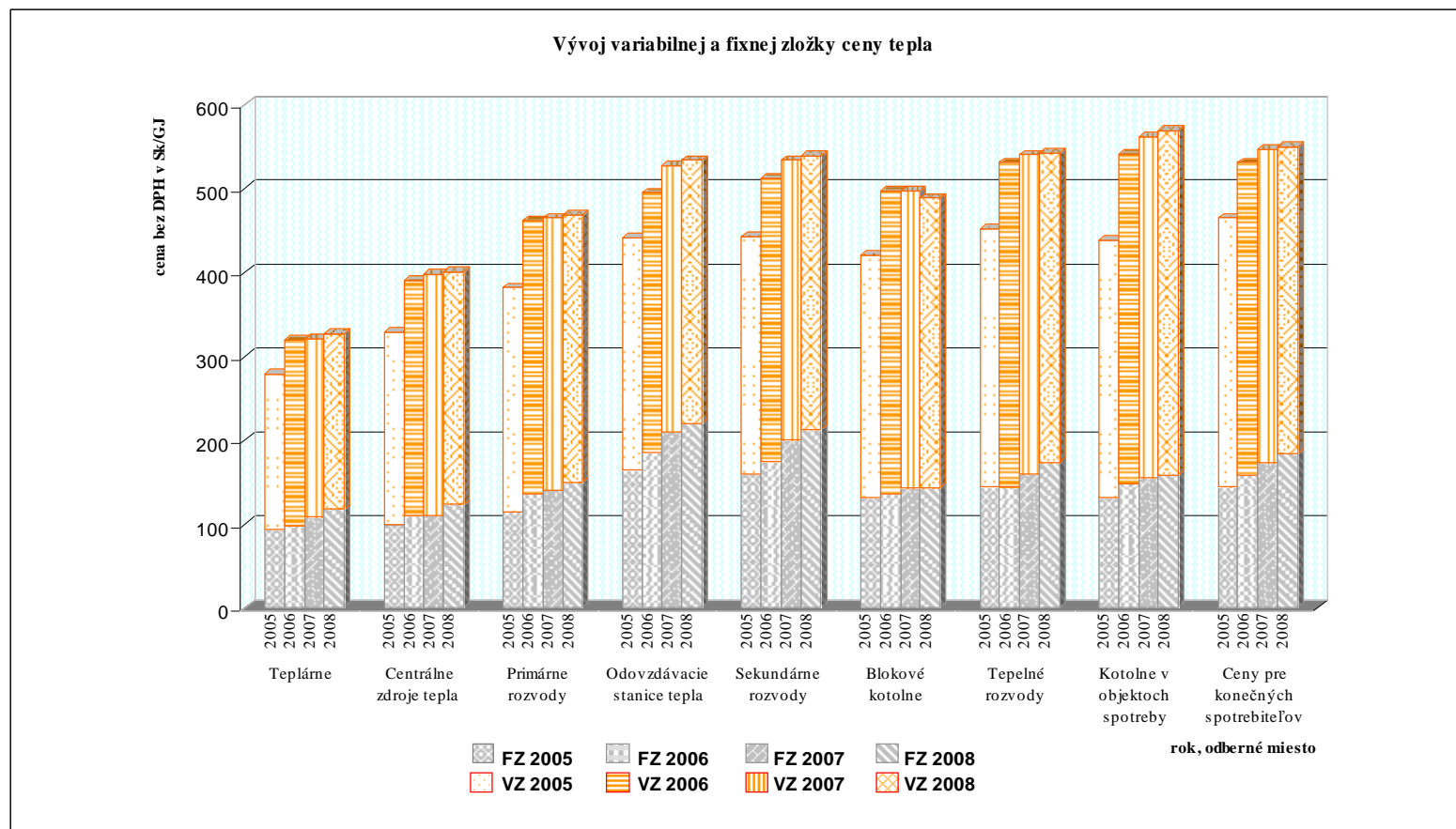
ŠTRUKTÚRA CENY TEPLA

VÝVOJ CIEN TEPLA

VÝVOJ FIXNEJ A VARIABILNEJ ZLOŽKY CENY TEPLA

ĎAKUJEM ZA POZORNOST